

Ülevaade Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni VI istungjärgu tööst

11. september 2017 – 21. detsember 2017

Koosseis ja koosseisumuudatused

Esimees: Marko Mihkelson
Aseesimees: Keit Pentus-Rosimannus (RE)
Liikmed: Maire Aunaste (IRL)
Andres Herkel (EVA)
Mihhail Korb (KE) (kuni 16.11.2017)
Eerik-Niiles Kross (RE)
Oudekki Loone (KE) (alates 16.11.2017)
Barbi Pilvre (SDE)
Henn Põlluaas (EKRE)
Anne Sulling (RE)
Vladimir Velman (KE)

Istungite arv

11. september 2017 toimus Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni VI istungjärgu esimene istung, kus jätkas väliskomisjoni esimehena Marko Mihkelson (fraktsiooni mitte kuuluv saadik) ja aseesimehena Keit Pentus-Rosimannus (Eesti Reformierakonna fraktsioon).

Ajavahemikul 11. september 2017 kuni 21. detsember 2017 toimus **24** istungit (erakorralisi ja avalikke istungeid ei olnud), sealhulgas 2 ühisistungit Euroopa Liidu asjade komisjoniga.

Väliskomisjon korraldas koostöös Euroopa Komisjoni esindusega Eestis ja Kanada saatkonna esindusega 20. septembril 2017 seminar seoses Euroopa Liidu ja Kanada vahel sõlmitud laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) ratifitseerimise seaduse menetlemisega Riigikogus.

Ühisistungid, väljasõiduistungid ja avalikud istungid

- *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Kuulati ülevaadet 19.-20. oktoobril 2017 toimunud Euroopa Ülemkogu istungist (16.10.2017);
- *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Kuulati ülevaadet 14.-15. detsembril 2017 toimuvast Euroopa Ülemkogu istungist (11.12.2017).

Eelnõud

Istungjärgu alguses oli menetluses 5 eelnõu: Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ning Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu (108 SE);

435 OE Eesti Reformierakonna fraktsiooni, Eesti Vabaerakonna fraktsiooni ja Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon 17. aprillil 2017 algatatud Riigikogu otsus "Ettepanek Vabariigi Valitsusele Eesti liitumiseks Euroopa hübriidohtude kompetentsikeskusega";

446 SE Vabariigi Valitsuse 2. mail 2017 algatatud Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse asutamislepingu ratifitseerimise seadus;

466 SE Vabariigi Valitsuse 15. mail 2017 algatatud Laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel" ratifitseerimise seadus;

476 OE Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni 1. juunil 2017 algatatud Riigikogu otsus "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele peatamaks Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise piirilepingu ratifitseerimise protsess“.

Vastu võetud eelnõud:

- Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna rahvusvahelise sihtasutuse asutamislepingu ratifitseerimise seadus 446 SE, vastu võetud 20.09.2017;
- Ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) ratifitseerimise seadus 466 SE, vastu võetud 27.09.2017;
- Riigikogu avaldus "Iraagi Kurdistani iseseisvusreferendumi puhul" 516 AE, vastu võetud 24.10.2017;
- Riigikogu otsus "Riigikogu otsuse "Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi Parlamentidevahelise Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmine" 526 OE, vastu võetud 26.10.2017;
- Riigikogu otsus "Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmine" 553 OE, vastu võetud 14.12.2017.

Lõpphääletusel vastu võtmata jäänud eelnõud:

- Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni algatatud Riigikogu otsuse "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele peatamaks Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise piirilepingu ratifitseerimise protsess“ eelnõu 476 OE, tagasi lükatud 17.10.2017.

Tagasi võetud eelnõud:

- Riigikogu otsus "Ettepanek Vabariigi Valitsusele Eesti liitumiseks Euroopa hübriidohtude kompetentsikeskusega" 435 OE, tagasi võetud 11.09.2017.

Seisukohtade võtmised

- Väliskomisjon võttis seisukoha nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsuste eelnõude kohta, mis käsitlevad läbirääkimisi Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Kirgiisi Vabariigi vahelise ulatusliku lepingu üle. Arutati 12.10.2017 istungil.

Muu tegevus

Väliskomisjoni välismajanduspoliitika kuulamised:

- Eesti ekspordivõimalused Ida-Aasias (26.09.2017)
- ülevaade Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) tegevusest (20.11.2017)

Väliskomisjoni strateegilise kommunikatsiooni kuulamised:

- Siseministeeriumi ülevaade (21.09.2017)
- Informatsioonilised mõjutused avalikus meedias (23.10.2017)
- Riigikantselei ülevaade – arutelu jätkamine (18.12.2017)

Väliskomisjon:

- kuulas ülevaadet Eesti tegevustest ÜRO 72. Peaassambleel (11.09.2017)
- kuulas ülevaadet 24. septembril 2017 toimunud Saksamaa parlamendivalimistest (11.09.2017)
- kuulas ülevaadet arengutest Hispaanias ja Kataloonias (25.09.2017)
- kuulas ülevaadet Riigikogu 2017. aasta välislähetuste eelarve täitmisest ja 2018. aasta eelarve kavandamisest (26.09.2017)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 16. oktoobri 2017 istungil (12.10.2017)
- arutas välisminister Sven Mikseriga Eesti välispoliitika aktuaalsetel teemadel (12.10.2017)
- kuulas ülevaadet arengutest Ameerika Ühendriikides ning Eesti ja Ameerika Ühendriikide kahepoolsetest suhetest (12.10.2017)
- kuulas ülevaadet Eesti kandideerimisest ÜRO Julgeolekunõukogu mittealaliseks liikmeks aastateks 2020-2021 (17.10.2017)
- kuulas ülevaadet julgeolekuolukorra arengutest (17.10.2017) (19.12.2017)
- kuulas ülevaadet Eesti 2018. aasta riigieelarve välisministeeriumi haldusala prioriteetidest ja ülevaade 2017. aasta riigieelarve täitmisest (24.10.2017)
- kuulas ülevaadet Eesti Euroopa Parlamentidevahelise Kosmosekonverentsi (EISC) eesistumisest ning 6.-7. novembril 2017 Tallinnas toimuva plenaaristungi ettevalmistamisest. (24.10.2017)
- valmistas ette väliskomisjoni 5.-8. novembril 2017 toimuvat töövisiiti Itaalia Vabariiki (27.10.2017)
- kuulas ülevaadet arengutest Venemaal ja Eesti-Vene kahepoolsetest suhetest (27.10.2017)
- kuulas ülevaadet Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite 10. novembri 2017 istungist (09.11.2017)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 13. novembri 2017 istungil (09.11.2017)
- kuulas ülevaadet 5.-8. novembril 2017 toimunud väliskomisjoni töövisiidist Itaalia Vabariiki (09.11.2017)

- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaitseministrite 13. novembri 2017 istungil (10.11.2017)
- kuulas ülevaadet NATO kaitseministrite 8.-9. novembril 2017 toimunud kohtumisest (10.11.2017)
- kuulas ülevaadet 20.-21. oktoobril 2017 toimunud Tšehhi parlamendi valimistest (16.11.2017)
- kuulas ülevaadet Euroopa Liidu sanktsioonipoliitikast ja Euroopa Liidu sanktsiooniveebist (16.11.2017)
- kuulas ülevaadet 24. novembril 2017 Brüsselis toimuvast Idapartnerluse tippkohtumisest (21.11.2017)
- kuulas ülevaadet 29.-30. novembril 2017 Abidjanis, Cote d'Ivoires toimuvast Aafrika Liidu ja Euroopa Liidu 5. tippkohtumisest (21.11.2017)
- valmistas ette väliskomisjoni Kagu-Eesti visiiti: kuulas piiriäärsete elanike piiriületusega seotud küsimused, piiriülene koostöö (23.11.2017)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 11. detsembri 2017 istungil (04.12.2017)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu arenguministrite nõukogu 11. detsembri 2017 istungil (04.12.2017)
- arutas Eesti seisukohti NATO välisministrite 5.-6. detsembri 2017 kohtumisel (04.12.2017)
- arutas Eesti seisukohti Viinis toimuval OSCE välisministrite 7.-8. detsembri 2017 kohtumisel (04.12.2017)
- kuulas ülevaadet 10. detsembril 2017 WTO ministrite konverentsi raames Buenos Aireses toimuvast Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite istungist (05.12.2017)
- kuulas ülevaadet 24. septembril 2017 toimunud Saksamaa parlamendivalimiste järgsetest arengutest (05.12.2017)
- kuulas ülevaadet Eesti tegevusest soome-ugri hõimurahvaste toetamisel (12.12.2017)
- kuulas ülevaadet arengutest Lähis-Idas (14.12.2017)
- kuulas ülevaadet arengutest Afganistanis (18.12.2017)
- arutas Euroopa Parlamentidevahelise Kosmosekonverentsi (EISC) Eesti delegatsiooni tegevuse jätkamist (19.12.2017)

Komisjoni välistegevus

- **05.-08.11.2017** toimus väliskomisjoni töövisiit Itaalia Vabariiki. Delegatsiooni kuulusid väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson, aseesimees Keit Pentus-Rosimannus ja liikmed Andres Herkel ning Barbi Pilvre.
- **20.-25.05.2017** toimus väliskomisjoni töövisiit Kagu-Eestisse. Delegatsiooni kuulusid väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson ja liikmed Andres Herkel ning Barbi Pilvre.

Väliskomisjoni esimehe välislähetused:

Väliskomisjoni esimees **Marko Mihkelson**:

- **17.-19.09.2017** osales Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide väliskomisjoni ja riigikaitsekomisjoni esimeeste ühiskohtumisel Asikkalas, Soome Vabariigis.
- **29.-30.09.2017** osales "The Riga Conference 2017" Riias, Läti Vabariigis.
- **10.-11.10.2017** osales kõnelejana Saksa Poliitika- ja Teadusfondi (Stiftung Wissenschaft und Politik - SWP) poolt korraldataval ühise välis- ja julgeolekupoliitika (CFSP) aastakonverentsil Berliinis, Saksamaal.
- **19.-20.10.2017** osales kõnelejana Euroopa Liidu eesistumise teemalisel arutelul Dublinis, Iirimaa.
- **31.10.-02.11.2017** osales Vabariigi Presidendi riigivisiidil Gruusiasse.
- **12.-14.11.2017** osales kõnelejana konverentsil „NATO Talk around the Brandenburger Tor Berliinis, Saksamaa Liitvabariigis.
- **06.-08.12.2017** osales Washingtonis Ameerika Ühendriikide Esindajatekoja Balti sõprusgrupi 20. aastapäeva üritusel ja 10. Parlamentaarsel julgeolekufoorumil.

Väliskomisjoni liikmete välislähetused:

Väliskomisjoni aseesimees **Keit Pentus-Rosimannus**:

- **19.-20.10.2017** osales kõnelejana „Pulse of Ukraine“ konverentsil Kiievis, Ukrainas.
- **20.-22.11.2017** osales Brüsselis toimuvatel Euroopa Parlamendi arengukomisjoni ja välisasjade komisjoni ühisistungitel rahvusparlamentidega ning võttis seal sõna kestlike arengueesmärkide ja Lääne-Balkani Euroopa integratsiooni teemadel
- **01.-05.12.2017** oli töövisiidil Gruusias Tbilisis, kus osales *International Women Associationi* ja idapartnerluse teemalisel kohtumistel ning esines ettekannetega parlamentaarsel konverentsil ja Tbilisi toimunud *Strategic Discussions* üritusel

Väliskomisjoni liige **Maire Aunaste** osales:

- **19.-28.10.2017** MTÜ Mondo projekti Media4Development raames korraldataval õppereisil Ghana Vabariiki.

Väliskomisjoni liige **Eerik-Niiles Kross** osales:

- **29.09.-08.10.2017** ÜRO Peaasamblee 1. komitee istungitel New Yorgis, Ameerika Ühendriikides

Väliskomisjoni liige **Anne Sulling** osales:

- **12.-14.11.2017** töövisiidil Helsingis seoses kohtumistega Soome innovatsiooni tugistruktuurides

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad:

- Rootsi välisministeeriumi rände ja põgenike küsimuse koordinaator, suursaadik Nicola Clase (21.09.2017)

- Itaalia parlamendi delegatsioon (06.10.2017)
- Austraalia parlamendi Esindajatekoja spiiker Tony Smithi ja teda saatev delegatsioon (09.10.2017)
- Ühenduse „Memorial“ esindaja Kirill Koroteev (17.10.2017)
- Türgi Vabariigi Euroopa Liidu asjade ministri Ömer Çelik (17.10.2017)
- Eestisse akrediteeritud Moldova, Gruusia ja Ukraina suursaadikud (24.10.2017)
- EURONESTi Parlamentaarse assamblee aseesimees Marian Lupu (25.10.2017)
- Bosnia ja Hertsegoviina presidentuuri juht Dragan Čović (26.10.2017)
- Ukraina Ülemraada väliskomisjoni esimees Hanna Hopko (26.10.2017)
- Makedoonia välisminister Nikola Dimitrov (31.10.2017)
- Liibüa ühtsusvalitsuse välisminister Mohamed Taha Siala (02.11.2017)
- Korea Vabariigi Rahvusassamblee väliskomisjoni delegatsioon (17.11.2017)
- NATO juurde akrediteeritud Taani, Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi suursaadik (20.11.2017)
- Ameerika Ühendriikide Kongressi nõunike delegatsioon (20.11.2017)
- Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise minister David Davis (23.11.2017)
- Brexiti kõneluste Euroopa Liidu pealäbirääkija Michel Barnier (27.11.2017)
- Hiina Rahvavabariigi suursaadik Qu Zhe (05.12.2017)
- Ungari suursaadik Vince Szalay-Bobrovniczky (15.12.2017)

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Laura Särg, detsember 2017.